

**ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ-ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ
μετά το ν. 4335/2015 και το ν. 4512/2018**

Α. ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ (άρθρο 979 ΚΠολΔ)

1. Διαδικασία εκδίκασης

Δεδομένου ότι η δίκη που ανοίγεται με την ανακοπή κατά πίνακα κατάταξης αποτελεί δίκη περί την εκτέλεση, τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 937 παρ.3 ΚΠολΔ, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 άρθρο όγδοο παρ. 2 ν. 4335/2015, κατά την οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της ειδικής διαδικασίας των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ. Κατά τη διάταξη του άρθρου 9 ν. 4335/2015 (μεταβατικές διατάξεις), η ως άνω διαδικασία τυγχάνει εφαρμοστέα όταν η επιταγή προς εκτέλεση, δυνάμει της οποίας επιβλήθηκε η αναγκαστική κατάσχεση που οδήγησε στον πλειστηριασμό, στον οποίο αφορά ο προσβαλλόμενος πίνακας κατάταξης, επιδόθηκε στον καθ' ου η εκτέλεση μετά την 1-1-2016. Αντίθετα, στην περίπτωση που η επίδοση της εν λόγω επιταγής έλαβε χώρα πριν την παραπάνω ημερομηνία, η ανακοπή δεν συζητείται με την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, αλλά με την τακτική διαδικασία. Αν, δε, η ανακοπή ασκήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4055/2012, θα δικαστεί κατά την εφαρμοστέα μετά τον ως άνω νόμο διαδικασία των δικών περί την εκτέλεση. Σχετικά μ' αυτή έχουν διατυπωθεί δύο απόψεις. Κατά τη μία άποψη, η διαδικασία αυτή είναι η ειδική διαδικασία των πιστωτικών τίτλων, όπως ίσχυε τότε (βλ. Π.Γέσιου-Φαλτσή: Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως, Β' έκδ.1^{ος} τόμος,σ.725, ΜΠρΛαμ 3/2019, 41/2018, ΜΠρΒολ 99/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), κατ' άλλη, δε, άποψη, η τακτική διαδικασία (ΜΠρΘεσ 18441/2017 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΜΠρΛαμ 209/2018 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

2. Καθ' ύλη αρμοδιότητα

Δεν μεταβλήθηκε με τους ν. 4335/2015 και 4512/2018. Αρμόδιο παραμένει το Μονομελές Πρωτοδικείο, εκτός αν ο εκτελεστός τίτλος εκδόθηκε

από το Ειρηνοδικείο, οπότε αρμόδιο καθ' ύλη είναι το τελευταίο για την εκδίκαση της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης .

3. Κατά τόπο αρμοδιότητα

Με το ν. 4335/2015 δεν επήλθε καμία μεταβολή στην κατά τόπο αρμοδιότητα για την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ και, συνακόλουθα, και της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης. Με το άρθρο 207 παρ.2 ν. 4512/17-1-2018 προσδιορίσθηκε, ωστόσο, αυτό που ερμηνευτικά γινόταν ήδη δεκτό, δηλαδή ότι, σε αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, τόπος εκτέλεσης είναι ο τόπος της κατάσχεσης και συμπληρώθηκε ότι αυτός θεωρείται τόπος εκτέλεσης ακόμα κι αν ο συμβολαιογράφος-υπάλληλος του πλειστηριασμού έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια, καθώς πλέον, με το σύστημα των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, όταν δεν είναι δυνατό να οριστεί συμβολαιογράφος του τόπου κατάσχεσης, μπορεί να οριστεί συμβολαιογράφος της περιφέρειας του τόπου κατάσχεσης και, αν δεν είναι ούτε αυτό δυνατό, συμβολαιογράφος της πρωτεύουσας (άρ. 959 παρ.1 ΚΠολΔ). Η δωσιδικία του τόπου της εκτέλεσης είναι αποκλειστική και απαιτείται ρητή παρέκτασή της, μη αρκούσης της παράστασης του καθ' ου η ανακοπή κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο και της μη προβολής ένστασης κατά τόπο αναρμοδιότητας, ερευνάται, δε, αυτεπαγγέλτως. Μετά την έναρξη ισχύος του συστήματος των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, συχνά η τοποθεσία του εκπλειστηριασθέντος ακινήτου διαφέρει από την έδρα του συμβολαιογράφου-υπαλλήλου του πλειστηριασμού (π.χ. για ακίνητα βρισκόμενα στη Χαλκιδική ορίζεται συμβολαιογράφος Θεσσαλονίκης), με αποτέλεσμα συχνά η ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης να ασκείται σε κατά τόπο αναρμόδιο δικαστήριο.

4. Προθεσμία άσκησης ανακοπής-παθητική νομιμοποίηση

Η προθεσμία αυτή δεν έχει μεταβληθεί με τους ν. 4335/2015 και ν. 4512/2018 και παραμένει δώδεκα εργάσιμες ημέρες από τότε που θα επιδοθεί η πρόσκληση δανειστών στον ανακόπτοντα. Για το Δημόσιο και όσους απολαμβάνουν των προνομίων του η προθεσμία εξακολουθεί να είναι 30 ημέρες, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ΚΔ της 26.6/10.7.1944 "Περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου", η ίδια, δε, προθεσμία ισχύει, για λόγους ισότητας, και για τον εκάστοτε αντίδικο του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠ 328/2005, ΕφΘεσ 159/2017, ΕφΑθ 4067/2013 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Η εκπρόθεσμη

επίδοση της ανακοπής στο συμβολαιογράφο-υπάλληλο του πλειστηριασμού δεν συνεπάγεται το εκπρόθεσμο και, συνακόλουθα, το απαράδεκτο της ανακοπής, τουλάχιστον όχι χωρίς την επίκληση και απόδειξη βλάβης (Π.Γέσιου-Φαλτσή:Αναγκαστική Εκτέλεση, Β' έκδ.2^{ος} τ.,σ.825, ΜΠρΘεσ 16604/2018 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Συχνά ο ανακόπτων ασκεί την ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης όχι μόνο κατά του Ελληνικού Δημοσίου ή μόνο κατά του ΕΦΚΑ, αλλά και κατά των επιμέρους Δ.Ο.Υ. και των περιφερειακών ΚΕΑΟ, που ανήγγειλαν απαιτήσεις στον πλειστηριασμό και κατατάχθηκαν, θεωρώντας τους ως διαφορετικούς διαδίκους. Πλην όμως, ενόψει του ότι οι Δ.Ο.Υ. και τα Περιφερειακά ΚΕΑΟ δεν έχουν νομική αυτοτέλεια, διάδικος είναι πάντα το Δημόσιο, «εκπροσωπούμενο από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και εν προκειμένω και από τον Προστάμενο της ...ΔΟΥ» ή, αντίστοιχα, το ΕΦΚΑ, «εκπροσωπούμενο από το Διοικητή του και από το Διευθυντή του Περιφερειακού ΚΕΑΟ....».

ΣΥΝΗΘΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ μετά τους ν. 4335/2015 και 4512/2018.

Οι ανακοπές αυτές αποτελούν πλέον την πλειοψηφία των ανακοπών στα σχετικά πινάκια. Κατά κανόνα φέρονται προς συνεκδίκαση δύο ή περισσότερες ανακοπές κατά του ίδιου πίνακα κατάταξης, με σύνηθες να ασκείται ανακοπή από κάποια τράπεζα, ενυπόθηκη ή εγχειρόγραφη δανείστρια και, ακολούθως, να ασκείται ανακοπή από το Δημόσιο και το ΕΦΚΑ. Εννοείται ότι οι ανακοπές αυτές πρέπει να συνεκδικάζονται, για την ενιαία αντιμετώπιση των λόγων τους και μεταρρύθμιση του πίνακα κατάταξης, οπότε πρέπει να γίνεται δεκτό το αίτημα αναβολής ενόψει συνεκδίκασης με άλλη ανακοπή κατά του ίδιου πίνακα. Επίσης, σκόπιμη είναι η συνεκδίκαση, αν και όχι συνήθης, κατά αρχικού και τυχόν μετέπειτα συμπληρωματικού πίνακα κατάταξης. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση συνεκδίκασης περισσότερων ανακοπών κατά του ίδιου πίνακα κατάταξης, δημιουργείται δεσμός αναγκαίας ομοδικίας μεταξύ των περισσότερων ανακοπτόντων και θα πρέπει να γίνεται σύγκριση μεταξύ των προνομίων εκάστου εξ αυτών, πριν την τελική μεταρρύθμιση του πίνακα (βλ. Ι. Μπρίνιας: Αναγκαστική Εκτέλεσις, Β' έκδ. τομ.2^{ος}, σ. 1178, ΑΠ 189/2016, ΕφΑθ 783/2014 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Τα συνήθη ζητήματα, που ανακύπτουν ως λόγοι των ανακοπών κατά πίνακα κατάταξης, είναι τα ακόλουθα:

A. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ μετά το ν. 4335/2015

Μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4335/2015 και τη διενέργεια των πρώτων πλειστηριασμών, οι περισσότερες ανακοπές αφορούσαν πίνακες κατάταξης που συντάχθηκαν μετά την 1-1-2016, με επιταγή προς εκτέλεση επιδοθείσα πριν την ημερομηνία αυτή. Ο κύριος, αν όχι αποκλειστικός, λόγος των ανακοπών αυτών, αφορά σε θέματα διαχρονικού δικαίου, ήτοι εάν έπρεπε να εφαρμοστούν κατά την κατάταξη οι διατάξεις των άρθρων 975-977 ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκαν με τον παραπάνω νόμο ή οι προϊσχύσασες. Άλλοι συμβολαιογράφοι θεωρούσαν κρίσιμο το χρόνο επίδοσης της επιταγής και εφάρμοζαν τις πριν τον ν. 4335/2015 διατάξεις περί της κατάταξης δανειστών, άλλοι θεωρούσαν κρίσιμο το χρόνο σύνταξης του πίνακα κατάταξης. Η διάσταση απόψεων στο εν λόγω ζήτημα έχει ως αφετηρία το γεγονός ότι ο ως άνω νόμος, στις μεταβατικές του διατάξεις και, συγκεκριμένα, στη διάταξη του ένατου άρθρου παρ.3, προβλέπει ότι οι διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης εφαρμόζονται όταν η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση διενεργείται μετά την 1-1-2016. Οι αναγγεληθέντες δανειστές, ανάλογα με το ποια ήταν η πιο συμφέρουσα γι' αυτούς εκδοχή, διαμόρφωναν ανάλογα το λόγο της ανακοπής. Έτσι, το Δημόσιο και το ΕΦΚΑ, που έχασαν το υπερπρονόμιο που προβλέπονταν στο προηγούμενο άρθρο 975 περ.3 ΚΠολΔ και είναι μάλλον οι περισσότερο «πληγέντες» από τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4335/2015, ισχυρίζονταν ότι κρίσιμος ήταν ο χρόνος της επιταγής, που επιδόθηκε πριν την 1-1-2016, ώστε να διατηρήσουν το προνόμιο και ότι έπρεπε πρώτα να ικανοποιηθούν και μετά να γίνει η διαίρεση του διανεμητέου πλειστηριάσματος σε ποσοστά, το αντίθετο, δε, ισχυρίζονταν οι τράπεζες, όταν η γενόμενη επιλογή εφαρμοστέου δικαίου δεν τις ευνοούσε. Κατά τους πρώτους μήνες εκδίκασης σχετικών ανακοπών, δεν τέθηκε από κανέναν ανακόπτοντα το ζήτημα ποια είναι η επιταγή προς εκτέλεση που καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο, θεωρώντας αυτονόητο ότι αυτή είναι η επιταγή στην οποία στηρίχθηκε η αναγκαστική κατάσχεση.

1^ο ζήτημα: ΚΡΙΣΙΜΟΣ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ Η Ο ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ?

Μετά τα ανωτέρω, διαμορφώθηκαν δύο απόψεις. Κατά τη μία άποψη, ως αποκλειστικό κριτήριο για το εφαρμοστέο δίκαιο περί των προνομίων και της κατάταξης θεωρήθηκε ο χρόνος επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση, με

το επιχείρημα ότι ο ν. 4335/2015 περιέχει την ως άνω σαφή μεταβατική διάταξη για το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, στο οποίο εντάσσονται και οι περί προνομίων και κατάταξης διατάξεις, τις οποίες δεν εξαιρεί από τον παραπάνω γενικό κανόνα, όπως πράττει σε επόμενες παραγράφους του ίδιου άρθρου για άλλες επιμέρους διατάξεις του ΚΠολΔ (μεταξύ αυτών και της αναγκαστικής εκτέλεσης), οι οποίες έχουν διαφορετική διαχρονικού (μεταβατικού) δικαίου ρύθμιση. (βλ. λ.χ. παρ. 15, περ. α έως και ε), αλλά και όπως έπραξε ο Νομοθέτης στο παρελθόν, όπως με τα άρθρα 41 παρ. 5 του Ν. 3863/2010 και 72 παρ. 5 του Ν. 3994/2011. Πρόσθετο επιχείρημα της άποψης αυτής είναι το γεγονός ότι η διαδικασία διανομής του πλειστηριάσματος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ενιαίας εκτελεστικής διαδικασίας και, επομένως, πρέπει και γι' αυτή να ισχύσει το δίκαιο που ισχύει για όλη τη διαδικασία αυτή. Κατά την ίδια άποψη, η θέση αυτή δημιουργεί ίδιου βαθμού διαδικαστική ασφάλεια για το σύνολο των δανειστών, για τα υποκείμενα της αναγκαστικής εκτέλεσης και για τα ίδια τα όργανα αυτής (ΜΠρΒολ 99/2017ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΜΠρΘεσ 1189/2019, ηλεκτρ.αρχείο ΠρΘεσ, η οποία δέχεται ότι κρίσιμος είναι ο χρόνος επίδοσης της επιταγής που οδήγησε στην κατάσχεση, αλλά δεν είχε να αντιμετωπίσει ζήτημα διαφορετικού εφαρμοστέου δικαίου ανάλογα με το χρόνο σύνταξης του πίνακα και το χρόνο επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση, γιατί και οι δύο χρόνοι οδηγούσαν στην εφαρμογή του ίδιου δικαίου).

Κατά τη δεύτερη άποψη, που προφανώς επικράτησε, κρίσιμος χρόνος για την εφαρμογή των διατάξεων περί κατάταξης και διανομής του πλειστηριάσματος και, εν προκειμένω, για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του ΚΠολΔ όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με το ν. 4335/2015, είναι ο χρόνος σύνταξης του πίνακα κατάταξης και όχι ο χρόνος επίδοσης της επιταγής, στην οποία στηρίχθηκε η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης και, συνεπώς, οι νέες αυτές διατάξεις τυγχάνουν εφαρμογής και σε αναγκαστική εκτέλεση που επισπεύθηκε πριν την 1-1-2016, εφόσον ο πίνακας κατάταξης συντάχθηκε μετά την ημερομηνία αυτή (έτσι: Π. Γέσιου-Φαλτσή: Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως, ό.π. σελ. 721-722, με τις εκεί παραπομπές, Μακρίδου-Απαλαγάκη-Διαμαντόπουλος: Πολιτική Δικονομία Επικαιροποιημένη με το ν. 4335/2018, σ.174-178, Έτσι, η ΜονΕφΘεσ 29/2019 αδημ-ηλεκτρ.αρχ.ΕφΘεσ. ΜΠρΘεσ 5018/2017, ΜΠρΘεσ 18067/2017, ΜΠρΞανθ

67/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΜΠρΛαρ 412/2018 αδημοσ., ΜΠρΘεσ 17938/2018 αδημ.ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ). Τα επιχειρήματα της άποψης αυτής είναι τα ίδια που χρησιμοποιήθηκαν από την κρατούσα νομολογία πριν τον ν. 4335/2015 και υπό τη διάταξη του άρθρου 50 παρ.1 ΕισΝΚΠολΔ, η οποία έχει πανομοιότυπη διατύπωση με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 9 παρ.3 ν. 4335/2015, ήτοι υπαγάγει το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης εν γένει στο δίκαιο που ίσχυε κατά το χρόνο επίδοσης της επιταγής. Τη θέση αυτή δέχθηκε η ΟλομΑΠ 21/1994, κατά την οποία οι νόμοι που ρυθμίζουν τη συνδρομή των δανειστών στη διαδικασία της κατάταξης δεν αφορούν κυρίως τα ίδια τα δικαιώματα, αλλά κανονίζουν τον τρόπο ενάσκησής τους επί της ομάδας περιουσίας που υπάρχει σε ορισμένο χρόνο και ενεργοποιούνται μόνο όταν ο οφειλέτης αρνείται να ικανοποιήσει το δανειστή και μόνο όταν αυτός έχει άλλα χρέη. Επομένως, και τα καθιερούμενα από τους νόμους αυτούς προνόμια κρίνονται όχι σύμφωνα με το νόμο που ισχύει κατά το χρόνο της γέννησης του δικαιώματος ή της έναρξης της αναγκαστικής εκτέλεσης, αλλά σύμφωνα μ' αυτόν που ισχύει κατά το χρόνο της κατάταξης, αφού η λόγω του προνομίου προτίμηση δεν αποτελεί στοιχείο της απαίτησης, αλλά αφορά τη σχέση των απαιτήσεων μεταξύ τους, λόγω της συνδρομής περισσοτέρων δανειστών. Η θέση αυτή ακολουθήθηκε από πλήθος δικαστικών αποφάσεων, επαναλήφθηκε, δε, υπό το προηγούμενο του ν. 4335/2015 νομοθετικό καθεστώς, με πρόσφατες αποφάσεις του ΑΠ, αλλά και κατώτερου βαθμού δικαστηρίων (ΑΠ 1441/2017, ΑΠ 724/2017, ΕφΑθ 2280/2016, ΕφΠειρΜον 265/2015, ΜΠρΧαλκίδας 159/2016, ΜΠρΠειρ 1495/2006 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Κατά την ίδια άποψη, τα σχετικά με τα προνόμια πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ύλη του δικονομικού δικαίου και όχι του ουσιαστικού δικαίου και, συνεπώς, πρέπει να εφαρμόζεται το δίκαιο που ισχύει κατά τη σύνταξη του πίνακα, οπότε ο υπάλληλος του πλειστηριασμού καλείται να αντιμετωπίσει τη σύγκρουσή τους (βλ. Π.Γέσιου-Φαλτσή, ό.π. σ.720.). Ως πρόσθετο επιχειρήμα της άποψης αυτής έχει διατυπωθεί και το γεγονός ότι ο νομοθέτης, κατά την πρόβλεψη που υπάρχει στη μεταβατική διάταξη του ν. 4335/2015, γνώριζε την προηγούμενη θέση Θεωρίας και Νομολογίας ως προς το άρθρο 50 ΕισΝΚΠολΔ και δεν διαφοροποιήθηκε από τη διατύπωσή του, αλλά την επανέλαβε πλήρως ούτε πρόβλεψε κάτι ειδικότερο, όπως έκανε για

παράδειγμα στο άρθρο 41 παρ.5 ν. 3863/2010 (Μελέτη-γνωμοδότηση Δικ.Χρ. Ευθυμίου, ΕφΑΔΠολΔ, τευχ.12^ο 2018, σ. 1304).

2^ο ζήτημα: Κρίσιμος ο χρόνος επίδοσης της αρχικής ή της τελευταίας επιταγής?

Αφού άρχισε να γίνεται εμφανής η επικράτηση στη Νομολογία της θέσης ότι κρίσιμος για το εφαρμοστέο δίκαιο είναι ο χρόνος σύνταξης του πίνακα κατάταξης και αφού άρχισαν να διενεργούνται πλειστηριασμοί, δυνάμει επιταγών προς εκτέλεση που επιδόθηκαν μετά την 1-1-2016, το Δημόσιο και το ΕΦΚΑ άρχισαν να επικαλούνται με τις ανακοπές τους τον παραπάνω λόγο περί διαχρονικού δικαίου, με την προσθήκη και διαφοροποίηση ότι κρίσιμος για το εφαρμοστέο δίκαιο είναι ο χρόνος επίδοσης της αρχικής –πρώτης επιταγής προς εκτέλεση και όχι αυτής που οδήγησε, τελικά, στην αναγκαστική κατάσχεση και στον πλειστηριασμό. Ως επιχείρημα του λόγου αυτού προβάλλεται το ότι η επίδοση της πρώτης επιταγής είναι αυτή που σηματοδοτεί την έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας και ότι είναι αδιάφορο αν ακολούθησε και άλλη επιταγή, διότι πρόκειται για μία ενιαία αναγκαστική εκτέλεση, που αρχίζει από την επίδοση της πρώτης επιταγής προς εκτέλεση και τελειώνει με τον διενεργηθέντα πλειστηριασμό (επίκληση της ΑΠ 1641/2014), καθώς και το ότι η πρώτη επιταγή παραμένει ισχυρή, ακόμη και μετά την παρέλευση του έτους (926§2 ΚΠολΔ), εφόσον δεν ακυρωθεί με δικαστική απόφαση επί της ασκηθείσας κατά αυτής ανακοπής ή δεν λάβει χώρα παραίτηση απ' αυτή, ως τέτοια, δε, δεν δύναται να θεωρηθεί μόνη η επίδοση νέας επιταγής. Η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή, διότι με την πάροδο της ετήσιας προθεσμίας, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 926 παρ.2 ΚΠολΔ, αποδυναμώνεται η επιταγή, η οποία δεν μπορεί πλέον να στηρίξει περαιτέρω πράξη εκτέλεσης και ανατρέπεται αυτοδίκαια η δικονομική της συνέπεια της, που είναι η έναρξη της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (Ι. Μπρίνιας: Αναγκαστική Εκτέλεσις, Β' έκδ. τομ.1^{ος}, σ. 327). Η διατήρηση των συνεπειών της επιταγής και μετά την παρέλευση έτους αφορά στις ουσιαστικές της μόνο συνέπειες, οι οποίες, πράγματι, διατηρούνται, ανατρέπονται, δε, μόνο με την παραίτηση ή την ακύρωση της επιταγής, οπότε αυτή θεωρείται ως μη γενομένη. Η αποδοχή της άποψης που υποστηρίζεται από το Δημόσιο και το ΕΦΚΑ θα οδηγούσε στο άτοπο αποτέλεσμα, επιταγές που επιδόθηκαν στο μακρινό παρελθόν και

παραμένουν ανενεργείς και οι οποίες συνδέονται μόνο με το πρόσωπο του επισπεύδοντος και του καθ' ου η εκτέλεση και τις οποίες μπορεί να αγνοούν οι αναγγεληθέντες δανειστές, να καθορίζουν την κατάταξή τους σε πλειστηριασμούς που διενεργούνται όχι μόνο αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4335/2015, αλλά πολλά έτη μετά απ' αυτή και ενώ μεσολάβησε σειρά τροποποιήσεων σχετικά με τα προνόμια. Πρέπει, εξάλλου, να σημειωθεί το παράδοξο ότι τα παραπάνω ανακόπτοντα, ενώ υποστηρίζουν ως κρίσιμο το χρόνο επίδοσης της πρώτης επιταγής προς εκτέλεση, αρνούμενοι την εφαρμογή του ν. 4335/2015 ως προς τη σύγκρουση προνομίων, ταυτόχρονα, ως προς τη διαδικασία συζήτησης των ανακοπών τους και όλα τα λοιπά δικονομικά-διαδικαστικά ζητήματα, θεωρούν εφαρμοστέες τις μετά το ν.4335/2015 ισχύουσες διατάξεις του ΚΠολΔ, στηριζόμενα στην τελευταία επιδοθείσα επιταγή προς εκτέλεση.

Πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις, που αντιμετωπίζουν και τα δύο παραπάνω ζητήματα, ήτοι δέχονται ως κρίσιμο το χρόνο σύνταξης του πίνακα κατάταξης και, με επάλληλη σκέψη, απορρίπτουν τον ισχυρισμό ότι κρίσιμος είναι ο χρόνος επίδοσης της πρώτης επιταγής είναι οι ακόλουθες: ΜΠρΘεσ 2722/2019, 2613/2019 (αδημοσ- ηλεκτρ.αρχείο ΠρΘεσ), ΜΠρΘεσ 3537/2019 (ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ, η οποία χρησιμοποιεί ως επιχείρημα και τη διάταξη του άρθρου 12 του Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ.), ΜΠρΠειρ 13/2017, ΜΠρΛαρ 72/2018 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ μετά το ν. 4512/2018 (άρθρο 977 Α ΚΠολΔ).

Η προσθήκη του άρθρου 977 Α με το άρθρο 176 παρ.1 ν. 4512/2018 φαίνεται ότι δεν έχει προλάβει ακόμα να απασχολήσει τα Δικαστήρια, καθώς πρόκειται για νέα διάταξη και δεν έχουν ακόμα προσβληθεί κατατάξεις επί πλειστηριασμών, στην οποία οι συμβολαιογράφοι κλήθηκαν να την εφαρμόσουν ή έπρεπε να την εφαρμόσουν και δεν το έπραξαν. Ωστόσο, θέματα διαχρονικού δικαίου δεν φαίνεται ότι θα προκύψουν κατά την εφαρμογή της, διότι ισχύει παράλληλα με τα άρθρα 975- 977 ΚΠολΔ, πρόκειται για μία αυτοτελή διαδικασία διανομής, η, δε, εφαρμογή της δεν συνδέεται με το χρόνο σύνταξης του πίνακα κατάταξης, αφού προϋποθέτει, όπως ρητά ορίζεται σ' αυτή, την πλήρωση δύο ουσιαστικών προϋποθέσεων, που είναι: α/ η γέννηση της απαίτησης μετά την έναρξη ισχύος της διάταξης

αυτής, ήτοι μετά την 17.1.2018 και β/ η σύσταση εμπράγματης ασφάλειας επί του εκπλειστηριασθέντος μετά τον παραπάνω χρόνο, χωρίς ταυτόχρονα αυτό να ήταν βεβαρημένο με εμπράγματη ασφάλεια μέχρι τότε. Συνεπώς, ο μόνος χρόνος, που ενδιαφέρει για την εφαρμογή της, είναι αυτός της έναρξης ισχύος του παραπάνω νόμου.

B. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ Ν. 4335/2015

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΩΝ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ στο 10%

Εκτός από τα προαναφερθέντα ζητήματα διαχρονικού δικαίου, το κύριο ζήτημα, που φέρεται ως λόγος των ανακοπών κατά του πίνακα κατάταξης μετά τον ν. 4335/2015, συνδέεται με τη διάταξη του άρθρου 977 παρ.3 ΚΠολΔ, όπως αυτή διαμορφώθηκε με τον παραπάνω νόμο και, ειδικότερα, με την κατάταξη στο 10% του διανεμητέου πλειστηριάσματος. Στην παραπάνω διάταξη ορίζονται τα εξής: «Αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 976, καθώς και μη προνομιούχες απαιτήσεις, τότε οι απαιτήσεις του άρθρου 976 ικανοποιούνται έως το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), οι απαιτήσεις του άρθρου 975 έως το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και οι μη προνομιούχες απαιτήσεις έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του πλειστηριάσματος, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμετρως. Από τα υπόλοιπα που απομένουν από το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) ή από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν, οι απαιτήσεις της εκάστοτε άλλης από τις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες, που δεν έχουν ικανοποιηθεί. Από τα υπόλοιπα που απομένουν από την ικανοποίηση των εγχειρόγραφων δανειστών ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 976 και του άρθρου 975 κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο 2 της παραγράφου 1. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 976 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι πρώτες ικανοποιούνται έως το ενενήντα τοις εκατό (90%) και οι δεύτερες έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του πλειστηριάσματος, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμετρως. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 975 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι απαιτήσεις του άρθρου 975 ικανοποιούνται σε ποσοστό έως το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του ποσού του πλειστηριάσματος, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές, ενώ οι μη προνομιούχοι ικανοποιούνται στο υπόλοιπο ποσοστό συμμετρως». Με την ως άνω τροποποίηση της διάταξης της παρ. 3

του άρθρου 977 ΚΠολΔ προβλέπεται πλέον η κατάταξη των μη προνομιούχων απαιτήσεων σε ποσοστό 10% του πλειστηριάσματος, όταν αυτές συντρέχουν με απαιτήσεις εξοπλισμένες με γενικά και ειδικά προνόμια, σε αντίθεση με όσα προβλέπονταν από την ίδια διάταξη πριν την τροποποίησή της, κατά την οποία οι μη προνομιούχες απαιτήσεις κατατάσσονταν στο διανεμητέο πλειστηρίασμα, μόνο εφόσον είχαν ικανοποιηθεί απ' αυτό οι εξοπλισμένες με τα προνόμια των άρθρων 975 και 976 ΚΠολΔ απαιτήσεις. Η ως άνω διάταξη, κατά τη γραμματική της διατύπωση, κάνει λόγο για κατάταξη στο 10% του πλειστηριάσματος των μη προνομιούχων απαιτήσεων. Διατυπώθηκε, ωστόσο, η άποψη ότι ως τέτοιες απαιτήσεις πρέπει να θεωρούνται όχι μόνο αυτές που δεν είναι εξοπλισμένες με προνόμιο, αλλά και αυτές που είναι μεν εξοπλισμένες με προνόμιο, πλην όμως, δεν κατέστη δυνατό να καταταγούν καθόλου στα ποσοστά που προβλέπονται για τις προνομιούχες απαιτήσεις, διότι προηγήθηκαν στην κατάταξη αυτή άλλοι προνομιούχοι πιστωτές, στους οποίους αναλώθηκε το ποσοστό κάθε κατηγορίας, καθόσον οι μη καταταγέντες με βάση το προνόμιο τους πιστωτές ταυτίζονται κατ' αποτέλεσμα με τους μη προνομιούχους (βλ. Ευδοξία Κιουπτσίδου-Στρατουδάκη: Ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης μετά τις τροποποιήσεις του ν. 4335/2015, ΕΣΔΙ Σεμινάριο και δημοσίευση στον Αρμενόπουλο έτους 2016, σ.1 επ.). Η μη αποδοχή της παραπάνω άποψης θα περιήγαγε τους προνομιούχους και μη καταταγέντες προνομιακά δανειστές σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους εξ αρχής μη προνομιούχους, αφού, πρακτικά, θα εκμηδένιζε όχι μόνο το προνόμιό τους, αλλά και την ίδια την απαίτησή τους, η οποία θα παραλείπονταν από κάθε κατάταξη. Στην παραπάνω κατηγορία των προνομιούχων και μη καταταγέντων δανειστών περιλαμβάνονται όχι μόνο οι ενυπόθηκοι, που δεν κατατάχθηκαν, διότι το προοριζόμενο γι' αυτούς ποσοστό του 65% εξαντλήθηκε με την κατάταξη άλλου δανειστή, έχοντας απαίτηση ασφαλισμένη με προγενέστερη προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη, αλλά και οι έχοντες γενικό προνόμιο, οι οποίοι δεν κατατάχθηκαν, διότι προηγήθηκε άλλος προνομιούχος δανειστής, με προνόμιο προηγούμενης σειράς του άρθρου 975 ΚΠολΔ, ο οποίος τον απέκλεισε από την κατάταξη. Συνήθης στην πράξη τέτοια περίπτωση είναι αυτή του Δημοσίου, το οποίο διατηρεί απαιτήσεις που δεν προέρχονται από ΦΠΑ ή

άλλους παρακρατούμενους ή επιρριπτόμενους φόρους (5^η σειρά του 975 ΚΠολΔ), οι οποίες δεν κατατάσσονται προνομιακά, διότι αποκλείονται, συνήθως, από τις απαιτήσεις του ΕΦΚΑ (3^η σειρά του 975 ΚΠολΔ). Μετά την έναρξη εφαρμογής της παραπάνω διάταξης και την παραπάνω ερμηνεία της, αρκετοί συμβολαιογράφοι άρχισαν να κατατάσσουν στο ποσοστό του 10% και απαιτήσεις ενυπόθηκων δανειστών, οι οποίες δεν κατατάχθηκαν προνομιακά, οπότε οι εγχειρόγραφοι δανειστές άρχισαν να αμφισβητούν με λόγο ανακοπής την ορθότητα της σχετικής κατάταξης, υποστηρίζοντας ότι οι απαιτήσεις αυτές δεν δύνανται να καταταγούν στο 10%. Ως κύριο επιχειρήμα τους προβάλλεται ότι η ιδιότητα της απαίτησης κρίνεται εξ αρχής, κατά το χρόνο της αναγγελίας της και δεν δύναται να μεταβληθεί, από προνομιούχος σε εγχειρόγραφο, μετά τον πλειστηριασμό και ανάλογα με το αν κατατάχθηκε προνομιακά ή μη. Αντίθετα, σε περίπτωση μη προνομιακής ικανοποίησής τους από το πλειστηρίασμα και μη κατάταξής τους από τους συμβολαιογράφους στο 10% του πλειστηριάσματος, οι προνομιούχοι δανειστές και, κατά κανόνα, οι ενυπόθηκες τράπεζες, άρχισαν να προβάλλουν ως λόγο ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης ότι εσφαλμένα παραλείφθηκαν από το συμβολαιογράφο κατά την κατάταξη στο 10% του διανεμητέου πλειστηριάσματος, διότι οι ενυπόθηκες απαιτήσεις τους δεν κατατάχθηκαν καθόλου προνομιακά, οπότε πρέπει να αντιμετωπιστούν ως εγχειρόγραφοι, αλλά, επιπλέον, και διότι οι ενυπόθηκες απαιτήσεις τους κατατάχθηκαν μόνο εν μέρει προνομιακά και ως προς το μη ικανοποιηθέν μέρος τους είναι εγχειρόγραφοι. Για την υποστήριξη του τελευταίου ισχυρισμού τους προβάλλουν ως επιχειρήμα ότι, με την καταβολή του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή, αποσβέννεται η εμπράγματη ασφάλεια (άρθρ. 1005 παρ.3, 1007 ΚΠολΔ). Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν να υπάρξει διαφορετική αντιμετώπιση του ζητήματος από κάθε συμβολαιογράφο-υπάλληλο του πλειστηριασμού, αλλά και διαφορετική αντιμετώπισή του από τους δικάζοντες ανακοπές κατά του πίνακα κατάταξης. Συχνά, δε, εμφανίζεται το παράδοξο, η ίδια τράπεζα, κατά την ίδια, μάλιστα, δικάσιμο, σε άλλη ανακοπή της να υποστηρίζει την πρώτη άποψη και σε άλλη ανακοπή της τη δεύτερη, το, δε, Δημόσιο, να ισχυρίζεται ότι εσφαλμένα κατατάχθηκε ενυπόθηκη τράπεζα και στο ποσοστό του 10% και να ζητεί, να καταταγεί το ίδιο σ' αυτό ως εγχειρόγραφος δανειστής, ενώ ήδη κατατάχθηκε για την ίδια απαίτηση και ως προνομιούχος. Σύντομα ακολουθήθηκε από τα

Δικαστήρια η ως άνω ερμηνευτική προσέγγιση της διάταξης του άρθρου 977 παρ.3 ΚΠολΔ, κατά την οποία στις μη προνομιούχες απαιτήσεις, που κατατάσσονται στο 10% του πλειστηριάσματος, περιλαμβάνονται και αυτές που είχαν προνόμιο, δεν κατατάχθηκαν, όμως, προνομιακά, ενώ, στην πλειοψηφία τους, την ίδια θέση άρχισαν να ακολουθούν κατά την κατάταξη και οι συμβολαιογράφοι. Πλην όμως, στις περισσότερες περιπτώσεις, άρχισαν να συμπεριλαμβάνονται και να κατατάσσονται στο ποσοστό του 10% του πλειστηριάσματος όχι μόνο προνομιούχες, συνήθως ενυπόθηκες, απαιτήσεις, οι οποίες δεν κατατάχθηκαν προνομιακά με τον ίδιο πίνακα, αλλά και το μέρος προνομιούχων απαιτήσεων, οι οποίες κατατάχθηκαν προνομιακά, πλην όμως δεν ικανοποιήθηκαν πλήρως από την προνομιακή τους κατάταξη, διότι το αντίστοιχο στο ποσοστό του προνομίου τους ποσό δεν ήταν επαρκές. Άρχισε, δηλαδή, να θεωρείται ως μη προνομιούχος απαίτηση και το μη ικανοποιηθέν μέρος της ίδιας, προνομιούχου απαίτησης και να κατατάσσεται, έτσι, αυτή «διπλά», τόσο ως προνομιούχος όσο και ως εγχειρόγραφο. Συνέπεια των ανωτέρω ήταν να ανακύψει νέος σχετικός λόγος στις ανακοπές κατά του πίνακα κατάταξης και νέα διάσταση μεταξύ των συμβολαιογράφων και των δικαζόντων τις ανακοπές αυτές, ως προς το ανωτέρω ζήτημα. Κατά την άποψη που θεωρώ ορθή, με μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι οποίες θα πρέπει να καταταγούν στο 10% του πλειστηριάσματος, δεν εξομοιώνεται και το μέρος των προνομιούχων απαιτήσεων, οι οποίες συνυπολογίστηκαν μεν κατά την προνομιακή κατάταξη στα υπόλοιπα ποσοστά του πλειστηριάσματος, αντιμετώπιστηκαν, δηλαδή, ως προνομιακές, πλην όμως δεν ικανοποιήθηκαν πλήρως καθ' όλη την έκταση του προνομίου τους, λόγω ανεπάρκειας του πλειστηριάσματος. Έτσι, το μέρος ενυπόθηκης απαίτησης ή γενικώς προνομιούχου απαίτησης, το οποίο δεν ικανοποιήθηκε πλήρως από την κατάταξή της στο 65% ή στο 25%, αντίστοιχα, του διανεμητέου πλειστηριάσματος, δεν δύναται να θεωρηθεί ως μη προνομιούχος απαίτηση και να συνυπολογιστεί κατά τη σύμμετρη κατάταξη στο ποσοστό του 10%. Η αποδοχή της εκδοχής αυτής θα καταργούσε στην πράξη τον προβλεπόμενο από την τροποποιηθείσα διάταξη του άρθρου 977 παρ.3 εδ.α ΚΠολΔ περιορισμό της κατάταξης των εξοπλισμένων με ειδικό προνόμιο απαιτήσεων στο ποσοστό του 65% και των εξοπλισμένων με γενικό προνόμιο στο ποσοστό του 25%, θα οδηγούσε στη «διπλή» κατάταξη της ίδιας απαίτησης

και στον ταυτόχρονο χαρακτηρισμό της τόσο ως προνομιούχου όσο και ως εγγειρόγραφης, ιδίως, δε, θα οδηγούσε στην καταστρατήγηση της βούλησης του νομοθέτη, ο οποίος θέλησε (για πρώτη φορά) να αναλώνεται το ποσοστό του 10% για την ικανοποίηση των μη προνομιούχων πιστωτών. Την ανωτέρω θέση ενισχύει το γεγονός ότι το εδάφιο γ' της παρ. 3 της ίδιας διάταξης ρητά προβλέπει την εκ νέου κατάταξη των προνομιούχων δανειστών των άρθρων 975 και 976 ΚΠολΔ στο πλειστηρίασμα που αντιστοιχεί στο 10%, στην περίπτωση που αυτό «περισσεύει» μετά την κατάταξη των εγγειρόγραφων δανειστών. Έτσι, σε αντιστοιχία με την παραπάνω θέση και διάκριση, ορθά κατατάσσεται στο 10% του πλειστηριάσματος: α/ απαίτηση, που αναγγέλθηκε ως ενυπόθηκη, αλλά δεν κατατάχθηκε καθόλου προνομιακά στο ποσοστό του 65%, β/ απαίτηση εξοπλισμένη με γενικό προνόμιο, που δεν κατατάχθηκε καθόλου στο ποσοστό του 25%, είτε ζητήθηκε με την αναγγελία των δανειστών η προνομιακή κατάταξή τους και, επικουρικά, η κατάταξή τους ως εγγειρόγραφων είτε ζητήθηκε μόνο η προνομιακή κατάταξή τους, αφού στο μείζον αίτημα περιέχεται και το έλασσον, γ/ απαίτηση (συνήθως) τράπεζας που δεν είναι εμπραγμάτως ασφαλισμένη, ακόμα κι αν η ίδια τράπεζα έχει αναγγείλει και άλλη ή άλλες απαιτήσεις της, από άλλη αιτία, που έχουν εμπράγματη ασφάλεια και κατατάχθηκαν προνομιακά, δ/ το μέρος της ίδιας απαίτησης, το οποίο δεν «καλύπτεται» εξαρχής από την εμπράγματη ασφάλεια, οπότε η απαίτηση αυτή είναι κατά ένα μέρος προνομιούχος και κατατάσσεται προνομιακά και, κατά το μη ασφαλισθέν μέρος της, εγγειρόγραφη και κατατάσσεται στο ποσοστό του 10%. Αντίθετα, δεν είναι ορθό να συνυπολογίζεται (αθροίζεται) στις εγγειρόγραφες απαιτήσεις και να κατατάσσεται στο 10% του πλειστηριάσματος το μέρος της ενυπόθηκης απαίτησης ή το μέρος της εξοπλισμένης με γενικό προνόμιο απαίτησης, το οποίο δεν «καλύφθηκε» από την προνομιακή κατάταξή της.

ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

α/ παραπάνω διατυπωθείσα άποψη

- ΜΠρΘεσ 16604/2018 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΜΠρΘεσ 6544/2018 (αδημ.-ηλεκτρ.αρχείο ΠρΘεσ) : κατάταξη μόνο εφόσον δεν έγινε καθόλου «χρήση» του προνομίου-μόνο για το μέρος της απαίτησης που δεν ήταν εξαρχής ασφαλισμένο

- ΜΠρΘεσ 2236/2019 (αδημ.ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ): ορθά κατατάχθηκε η απαίτηση που δεν ήταν ασφαλισμένη με υποθήκη και εξαρχής αναγγέλθηκε ως εγχειρόγραφο.

β/ αντίθετη άποψη (κατάταξη στο 10% και του μη ικανοποιηθέντος μέρους της απαίτησης)

- ΜΠρΘεσ 1433/2018 και 1434/2018 (αδημ.ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ): κατατάσσουν και το μη ικανοποιηθέν μέρος των εμπραγμάτως ασφαλισμένων απαιτήσεων,

-ΜΠρΘεσ 1189/2019 (αδημ.ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ): ορθά κατατάχθηκε στο 10% το μη ικανοποιηθέν μέρος προνομιούχου απαίτησης-χωρίς ειδική αιτιολογία

γ/ Χωρίς διάκριση για το ποιο μέρος της απαίτησης ενυπόθηκης δανείστριας πρέπει να συνυπολογιστεί και να καταταγεί και στο 10%:

ΜΕφΘεσ 2719/2018 (αδημ-ηλεκτρ.αρχ. ΕφΘεσ): ορθά κατατάσσονται στο 10% δύο ενυπόθηκοι δανειστές που δεν κατατάχθηκαν στο 65%, λόγω επόμενης σειράς υποθήκης και εργαζόμενοι που δεν ενέπιπταν στο προνόμιο του 975 παρ.3 ΚΠολΔ . Σημειωτέον ότι το Εφετείο δεν είχε να αντιμετωπίσει το ζήτημα της κατάταξης ή μη και μη ικανοποιηθέντος μέρους ήδη καταταγείσας προνομιούχου απαίτησης.

ΜΠρΘεσ 18067/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ : αποβάλλει εν όλω την εμπραγμάτως ασφαλισμένη, για το σύνολο του ποσού κατά το οποίο κατατάχθηκε στο 10%, χωρίς διάκριση για το εάν μέρος της απαίτησής της δεν ήταν εγχειρόγραφο και κατατάσσει σ' αυτό τράπεζα, που είχε εμπράγματη εξασφάλιση, αλλά δεν κατετάγη καθόλου στο 10%, γιατί προηγήθηκε η κατάταξη προγενέστερης ενυπόθηκης .

ΜΠρΘεσ 1831/2019 και 1832/2019 (αδημ-ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ): απορρίπτει εξαρχής λόγο ανακοπής περί αποβολής προνομιούχου από το 10% ως μη νόμιμο, χωρίς να ερευνήσει το αν κατατάχθηκε στο 10% για το μη ικανοποιηθέν μέρος της ενυπόθηκης απαίτησης ή μόνο για το μη ασφαλισμένο μέρος της

ΜΠρΘεσ 3115/2019 (αδημ-ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ) : Δέχεται γενικά ότι και ο προνομιούχος δανειστής, που δεν ικανοποιήθηκε, μπορεί να καταταγεί στο 10%-δεν προσδιορίζει αν αυτό αφορά και το μη ικανοποιηθέν μέρος της ενυπόθηκης απαίτησης–Δέχεται ταυτόχρονα ως νόμιμο το λόγο ανακοπής Δημοσίου για αποβολή ενυπόθηκης απαίτησης από το 10%, παρότι αυτό ήδη κατατάχθηκε και το ίδιο ως προνομιούχος δανειστής στο 25%.

-ΜΠρΘεσ 299/2019 (αδημ-ηλεκτρ.αρχ.ΠρΘεσ) : ορθά κατατάχθηκε ο ενυπόθηκος δανειστής στο 10% γιατί ανήγγειλε και μέρος της απαίτησης ως εγχειρόγραφο.

ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ 977 Α ΚΠολΔ

(άρθ.176 παρ.1 ν. 4512/17-1-2018)

Ακόμα δεν έχει απασχολήσει ως λόγος ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης κάποιο ζήτημα σύγκρουσης προνομίων με βάση τη διάταξη του άρθρου 977 Α ΚΠολΔ. Ωστόσο, δεν φαίνεται να ανακύπτει ζήτημα τέτοιας σύγκρουσης μεταξύ εμπραγμάτως ασφαλισμένων και εγχειρόγραφων ή μεταξύ γενικώς προνομιούχων και εγχειρόγραφων απαιτήσεων, αφού, κατά την παραπάνω διάταξη, για να καταταγούν οι τελευταίες πρέπει πρώτα να έχουν καταταγεί οι προνομιούχες απαιτήσεις. Ούτε φαίνεται να ανακύπτει τέτοια ζήτηση για τον ενυπόθηκο δανειστή που δεν είχε προσημείωση ή υποθήκη πρώτης σειράς, αφού πάλι αυτός θα καταταγεί μετά τον πρώτο ενυπόθηκο δανειστή, όπως φαίνεται να θέλει ο νομοθέτης, με την παρ.4 του 977^Α ΚΠολΔ, που καθορίζει τη σειρά προτίμησης κατά το ουσιαστικό δίκαιο (κι αν έχει ήδη επιβαρυνθεί το κατασχεθέν με βάρους-έτσι: Π.Γέσιου-Φαλτσή: Συμπλήρωμα Αναγκ.Εκτελ.σ. 78, αντίθετα: Μακρίδου-Απαλαγάκη-Διαμαντόπουλος: Πολιτική Δικονομία Επικαιροποιημένη και με το ν. 4512/2018, σ.187: ότι με το 977^Α προστατεύεται μόνο ο πρώτος εμπραγμάτως ασφαλισμένος δανειστής). Αυτονόητο είναι ότι, αν μέρος μόνο μίας απαίτησης είναι εμπραγμάτως ασφαλισμένο, μόνο αυτό θα προηγηθεί κατά την κατάταξη και το μη ασφαλισμένο μέρος της θα πρέπει να θεωρηθεί πάλι ως εγχειρόγραφο απαίτηση και να καταταγεί μόνο αν περισσέψει πλειστηρίασμα για τους εγχειρόγραφους δανειστές.

16^η σελίδα

Σοφία Τσιβούλη
Πρόεδρος Πρωτοδικών